

Loviisan kaupunki
Lovisa stad

Beredskapsplan: ALLMÄN DEL

BEREDSKAPSPLAN 2022

Allmän del

Lovisa stads förberedelser inför störningssituationer

ANVÄNDNING BEGRÄNSAD
Skyddsnivå IV
MyndOffL (621/1999) 24 §

Innehåll

Syfte och mål med förberedelser och beredskapsplanering	3
Förberedelser som förebyggande verksamhet.....	3
Tryggande av förutsättningar för att hantera och leda störningssituationer	3
Lagstiftning och anvisningar	3
Beredskapslag	4
Räddningslag	4
Riskbedömning och riskernas konsekvenser för verksamhet	5
Bedömningskriterier för risker.....	5
Regionala och kommunala riskbedömningar	6
Kommunkoncernens gemensamma riskbedömningar (Säkerhetsstrategi för samhället 2010 och 2017 samt bearbetad version av den regionala riskbedömningen för Nyland 2018).....	6
Verksamhetsspecifika mest centrala riskbedömningar samt risk- och sårbarhetsanalyser	7
Nationellt vitala funktioner och riskobjekt som är belägna på Lovisa stads område.....	7
Vitala funktioner och riskobjekt för Lovisa stad	8
Operativ beredskapsplan, hantering av störningssituationer	9
Uppgifter och mål för hantering av störningssituationer	9
Ledningssystem	9
Arrangemang för att larma och informera kommunkoncernens ledning och nyckelpersoner	9
Ledningsgrupp och ordförande i störningssituation.....	9
Beslutsförhet.....	9
Larm – varifrån kommer det?	9
Hur larmet ges till ledningsgruppen	10
Räddningsverkets larmgrupper	10
Informering av förtroendevalda.....	10
Ledningsplatser	10
Ledning och lägesuppfattning.....	10
Grundläggande riktlinjer för kommunikation och informering	11
Ansvar och uppgifter i hantering av störningssituation	12
Räddningsverkets stöd i hantering av störningssituation	12
Räddningsverksamhet, befolkningsskydd och samarbete med räddningsverket	12
Samordning av verksamhet.....	12
Kommunikation och samarbete: samkommuner och andra regionala aktörer	12
Kommunikation och samarbete: medier.....	13
Kommunikation och samarbete: statens lokal-, regional- och centralförvaltning	13
Kommunikation och samarbete: försvarsmakten	13
Kommunikation och samarbete: organisationer, kyrkor och andra religionssamfund.....	13
Beredskapsplan för undantagsförhållanden, förberedelser inför undantagsförhållanden.....	14
Beredskapsutbildning och -övningar	14
Hur undantagsförhållanden påverkar kommunens verksamhet och verksamhetsbetingelser	14
Bedömning av risker under undantagsförhållanden.....	14
Undantagsförhållanden	14
Kommunens förvaltning under undantagsförhållanden.....	14
Beredskapsarrangemang och ansvar för beredskap	15
Personal	15
Material.....	15
Kommunikation och datatrafik	15
Ansvar för att reservera byggnader.....	15
Ansvar för att reservera fordon och arbetsmaskiner	16
Befolkningsskyddsuppgifter och befolkningsskyddsorganisation.....	16
Ansvar för beredskapsplanering och ansvarspersoner för beredskapsplanering inom kommunkoncernen ...	16
Räddningsverkets stöd i beredskapsplanering.....	17

Syfte och mål med förberedelser och beredskapsplanering

Förberedelser som förebyggande verksamhet

Genom beredskapsplanering skapas sådana ledningssystem och funktionsprinciper med vilka kommunens ledningsgrupp, olika kommunala verksamheter och organisationer samt samarbetsmyndigheter kan agera så att upprätthållande av kommunens vitala funktioner tryggas i olika störningssituationer och under undantagsförhållanden.

Förhandsförberedelser som vidtas med tanke på samhällets kristålighet kallas för beredskap. Begreppet beredskap är omfattande. Kristålighet omfattar samhällets alla vitala funktioner med tanke på att bevara rikets självständighet och trygga medborgarnas livsmöjligheter samt störningstålighet. Kriståligheten grundar sig på de materiella, mentala, funktionella och teknisk-ekonomiska resurser som skapats under normala tider. Ju funktionssäkrare samhället är till sina strukturer och system, desto bättre kan det klara av olika krissituationer.

Förberedelser inför störningar under normala tider skapar verksamhetsbetingelser även för undantagsförhållanden. Syftet med förberedelserna är att försöka förebygga störnings- och krissituationer på förhand samt skapa förutsättningar för att hantera dessa situationer och deras konsekvenser. Förberedelserna vidtas för både störningar under normala tider och för undantagsförhållanden, och förberedelserna omfattar också funktioner som anknyter till återhämtning efter störnings- och krissituationer. I förberedelserna ingår vid sidan av upprättande av beredskapsplaner sådana förhandsförberedelser som baserar sig på planerna, såsom materialanskaffningar, reservering och utbildning av personal samt upprätthållande av annan funktionsberedskap. Ännu viktigare är samarbete mellan olika ansvarsområden.

Tryggande av vitala funktioner och tjänster = kontinuitetsplanering

Tryggande av förutsättningar för att hantera och leda störningssituationer

Kommunens förberedelser inför störningssituationer och undantagsförhållanden består av kommunens allmänna beredskapsplan, beredskapsplaner för kommunens olika verksamheter, affärsverk och organisationer som ansvarar för serviceproduktion samt räddningsplaner för kommunens myndigheter och inrättningar. Beredskapsplanen kompletteras av samarbetsmyndigheternas beredskapsplaner samt beredskapsplaner för de företag vars verksamhet inom basförsörjning, industriproduktion, energi och infrastruktur är nödvändig med tanke på kommunens funktioner.

Med beredskapsplanen skapas anvisningar för stadens ledningsgrupp och stadens övriga organisation i störningssituationer och under undantagsförhållanden.

Lagstiftning och anvisningar

Beredskapsplanen baserar sig på räddningslagen 29.04.2011/379 och beredskapslagen 29.12.2011/1552.

Beredskapslag

Beredskapsplanens syfte är att skapa verksamhetsbetingelser för ansvarsområdets befolkningsskyddsorganisation i störningssituationer under normala tider samt under undantagsförhållanden som beskrivs i 2 § i beredskapslagen (1080/91) och i 1 § i lagen om försvarstillstånd (1083/91).

Enligt 1 § i beredskapslagen är syftet med lagen att under undantagsförhållanden trygga befolkningens försörjning och landets näringsliv, upprätthålla rättsordningen, de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna samt trygga rikets territoriella integritet och självständighet. Utifrån beredskapslagen har statsrådet rätt att införa ändringar i förvaltningsmyndigheternas verksamhet, organisationsform, befogenheter, ledningsförhållanden och behandlingsordning av ärenden.

Beredskapslagen kan tillämpas vid storolycka, ekonomisk kris, krigshot och krigstillstånd mellan främmande stater samt vid krigshot och krigstillstånd som riktar sig mot Finland. Under dessa undantagsförhållanden kan statsrådet ges fullmakt att utöva befogenheter i enlighet med beredskapslagen. Bestämmelserna som gäller befogenheter kan tillämpas endast under undantagsförhållanden. Verksamheten inleds genom statsrådets förordning.

Räddningslag

Enligt räddningslagen ingår i befolkningsskyddsuppgifter som sköts under normala tider planering och utbildning som gäller undantagsförhållanden, byggande av skyddskonstruktioner, upprätthållande av lednings-, bevaknings- och larmsystem och dataförbindelser samt beredskap för evakuering, räddningsverksamhet, förstahjälp, försörjning av befolkningen och röjning och rengöring.

För att genomföra befolkningsskydd behövs en förordning som kan ges under de undantagsförhållanden som beskrivs i beredskapslagen.

Närmare bestämmelser om befolkningsskydd finns i 50–60 § i kapitel 10 i räddningslagen.

Verksamheten koordineras bland annat med stöd av följande lagar, förordningar och bestämmelser:

- kommunallag
- beredskapslag
- lag om försvarstillstånd
- räddningslag
- polislag
- lagstiftning inom social- och hälsovård
- statsrådets förordning om räddningsväsendet
- lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet
- hälso- och sjukvårdslag
- säkerhetsstrategi för samhället

Lagarna kan läsas i sin helhet på internet på adressen <https://www.finlex.fi/sv/>.

Kommunen och kommunens olika förvaltningsenheter har getts anvisningar och bestämmelser bland annat genom beslut av statsförvaltningens följande organ:

- statsrådet
- inrikesministeriet
- social- och hälsovårdsministeriet
- miljöministeriet
- arbets- och näringsministeriet
- regionförvaltningsverket samt NTM-centralen

- regionalbyrån

Dessutom har staden sin förvaltningsstadga.

Riskbedömning och riskernas konsekvenser för verksamhet

I ett samhälle som är känsligt och utsatt för störningar utgör riskidentifiering och -bedömning samt förberedelser för riskernas konsekvenser en väsentlig del av beredskapsplaneringen. I riskbedömning av ansvarsområden ska man även uppmärksamma risker mot egna enheter, hot som själva verksamheten har och konsekvenskedjor som olika störningar har; även andra än konkreta olyckor. Identifiering, bedömning av risker och förberedelser för dem riktas särskilt mot verksamhetens kritiska faktorer. Så är det möjligt att mångsidigt lyfta fram potentiella risker som hotar ansvarsområdet i fråga och deras potentiella samband mellan varandra. Riskbedömningen utgör en grund för störningar under normala tider och situationer under undantagsförhållanden när resurserna riktas på rätt sätt.

Riskbedömningen utgår från identifiering av risker. Om risker inte identifieras, kan man inte heller förbereda sig för dem på tillbörligt sätt – det är omöjligt att förbereda sig för ett oidentifierat hot. I identifieringen och bedömningen av risker är det motiverat att beakta kostnadseffektivitet och realiteter. Man kan inte förbereda sig eller det är inte motiverat att förbereda sig för alla risker, utan man måste acceptera och tåla dem. Att förbereda sig för risker medför vanligtvis även kostnader så man bör behandla endast potentiella risker i riskbedömningen. Man kan inleda riskbedömningen till exempel med risker som eventuellt har realiserats.

I riskbedömningen enligt ansvarsområde är den viktigaste uppgiften att identifiera och förbereda sig för externa och interna risker som hotar ansvarsområdet. Interna risker hotar ansvarsområdet inifrån och de orsakas oftast som resultat av egen verksamhet. Riskerna orsakas oftast av personalens okunnighet, försummelse eller likgiltighet. Externa risker, till exempel storolyckor, hotar däremot ansvarsområdet utifrån, har oftast inget samband med egen verksamhet och orsakas av externa faktorer.

Risker som förekommer under normala förhållanden är bland annat eldsvådor, trafikolyckor, omfattande miljökatastrofer, brottslighet, terrorism, avbrott i el- och vattendistributionen, hot mot informationssystemen, kärnkraftsolyckor, pandemier och vapenkonflikter i Europa.

Risker som förekommer under undantagsförhållanden är bland annat omfattande och långvariga avbrott i energi- och vattendistributionen och -produktionen, ransonering av material, fullskaligt krig, användning av CBRNE-vapen och ökad brottslighet.

Riskernas vikt inom ansvarsområdena avviker: de har direkta konsekvenser för uppgifterna inom det ena ansvarsområdet, indirekta för det andra och inga för det tredje. Enligt ansvarsområde ska man behandla endast potentiella risker som hotar ansvarsområdet. Resultaten av riskbedömningen har konkreta konsekvenser för förberedelserna inom de ansvarsområden som deltar i räddningstjänsterna, till exempel hälso- och sjukvård, socialvård, teknisk sektor. Då är utgångspunkten för ansvarsområdets förberedelser och beredskapsplanering att redogöra hot av olika slags och deras indirekta konsekvenser.

Bedömningskriterier för risker

Risken är en matematisk storhet vars storlek kan räknas genom att lägga ihop riskens farlighet och konsekvenser samt genom att multiplicera summan med hur sannolikt det är att risken förekommer. Resultatet av dessa faktorer ger ett risktal som anger riskens storlek: ju större risktal, desto större risk och

tvärtom.

Risk (=R), risktal (=RL), sannolikhet (=T), fallens farlighet (=L) och konsekvensernas effekt (=U). $RL = T \times (L+U)$

Resultaten av riskbedömningen är avsedda för användning inom staden, och de används som hjälpmedel i planeringen.

Regionala och kommunala riskbedömningar

Kommunkoncernens gemensamma riskbedömningar (Säkerhetsstrategi för samhället 2010 och 2017 samt bearbetad version av den regionala riskbedömningen för Nyland 2018)

- allvarliga störningar i kraftförsörjningen
- allvarliga störningar i datatrafiken och informationssystemen – cyberhot
- allvarliga störningar i transportlogistiken
- allvarliga störningar i samhällstekniken
- allvarliga störningar i livsmedelsförsörjningen
- allvarliga störningar i finans- och betalsystemet
- störning i tillgången på finansiering för den offentliga ekonomin
- allvarliga störningar i befolkningens hälsa och välfärd (bland annat pandemi)
- storolyckor, extrema naturfenomen och miljöhot
- terrorism och annan brottslighet som äventyrar samhällsordningen
- allvarliga störningar i gränssäkerheten
- politisk, ekonomisk och militär påtryckning
- användning av militära maktmedel
- hybridpåverkan, medier/sociala medier, oavsiktligt felaktig information/desinformation, troll
- demografiska förändringar
- klimatförändringen

Störningar som dessa orsakar

- Störningar i tillgången på, överföringen eller distributionen av el
- Störningar i datatrafikens och informationssystemens funktion
- Skador på informations- och kommunikationsinfrastrukturen (ICT)
- Störningar i den riksomfattande radio- och tv-verksamheten
- Störningar i transporter
- Störningar i tillgången på importbränslen
- Störningar i bränsledistributionen
- Störningar i dagligvaruförsörjningen
- Störningar i vattenförsörjningen (inklusive avloppsvattenhantering), även torka
- Störningar i avfallshantering
- Leveransstörningar av fjärrvärme
- Långvariga och allvarliga avbrott i betalningsförmedlingar
- Störningar i tillgången på kontanta medel
- Kraftig sänkning av statens och kommunernas kreditbetyg
- Kollaps i försäkringsbolagets soliditet eller återförsäkringsskydd

Beredskapsplan: ALLMÄN DEL

- Pandemi eller en annan omfattande smittskyddssituation
- Allvarlig djur- eller växtsjukdomsepidemi
- Massdöd av organismer
- Försämring av verksamhetsbetingelser för primärproduktionen
- Omfattande förorening av mark- och vattenområde
- Storm, översvämnings- eller dammoljcka
- Olycka som innefattar farliga ämnen (CBRN-hot)
- Land-, havs- eller lufttrafikolycka
- Olycka eller våldsdåd utomlands som drabbar finländare
- Terroråd eller klart hot om sådant
- Kriminellt dåd som i omfattande grad äventyrar befolkningens säkerhet
- Kriminellt dåd som i omfattande grad äventyrar samhällets funktioner
- Äventyrande av gränssäkerheten
- Massinvandring
- Påverkan som skadar statens handlingsförmåga
- Störningar i utrikeshandeln
- Hot med massförstörelsevapen
- Informationsinsatser
- Provokativ kränkning av territorium
- Väpnat intermezzo
- Användning av militära maktmedel i överraskningssyfte
- Storskalig användning av militära maktmedel
- Avfolkning av områdena utanför tillväxtcentrumen
- Försämring av ryktet och pålitligheten
- Försämring av och sammanbrott i den allmänna ordningen och laglydnaden

Hot som drabbar samhällets vitala funktioner kan förekomma självständigt eller samtidigt med flera andra hot. Det är svårt att förutspå deras källor, exakta objekt, syften, omfattning eller överföring av konsekvenser till en annan nivå än den angivna. Även uppskattningar av hur sannolika dessa hot är varierar och kan ändra snabbt. Det kan också uppstå helt oförutsägbara händelser. Den allvarligaste säkerhetssituationen som i någon grad kunde förutsägas och som kunde drabba Finland är ett storskaligt krig mot landet.

Verksamhetsspecifika mest centrala riskbedömningar samt risk- och sårbarhetsanalyser

Nationellt vitala funktioner och riskobjekt som är belägna på Lovisa stads område

- Kärnkraftverket och kraftledningarna
 - störningssituationer som kan orsaka bland annat strålrisk, riksomfattande störningar i eldistributionen eller till och med miljökatastrofer
 - I Lovisa finns två reaktorenheter för kärnkraftverket. Kraftverket spelar en betydande roll i elproduktionen för hela Södra Finland.
- Riksväg 6 och 7
 - trafikförbindelser till öster och väster
 - livligt trafikerade
- Lovisa hamn
 - spannmålslager

- nåbarhet
- Lovisa Hamn Ab och tågförbindelsen till hamnen
- Sjötrafik till Ryssland förbi Lovisa
- Översvämningsrisk som kusten och inlandsvattendragen medför

Vitala funktioner och riskobjekt för Lovisa stad

- Lovisanejdens Vatten Ab
 - producerar cirka 2/3 av rent vatten i Lovisa stad
- Lovisa stads vattenaffärsverk
 - producerar cirka 1/3 av rent vatten i Lovisa stad
 - ansvarar för distributionen av rent vatten
 - tar hand om avloppsvatten
 - ett förlängt avbrott i funktionerna (cirka 1 dygn) orsakar en hälso- och miljörisk
- Rosk'n Roll
 - ansvarar för avfallshanteringen med stöd av kontraktet
- Energi
 - Kymmenedalens El Ab ansvarar för eldistributionen
 - Loviisan Lämpö Oy ansvarar för distributionen av fjärrvärme
 - dessutom har staden egna kraftverk som producerar värme (Bruket, Tessjö, Liljendal)
 - bolag som säljer el till kunderna
 - stadens egen reservkraft
- Miljöhälsovården
 - Borgå stad tillhandahåller tjänsten utgående från samarbetsavtalet
- ICT-enheten
 - ansvarar för stadens IT- och kommunikationsförbindelser
- Förvaltningen
 - ledning av verksamheten och kommunikation

Operativ beredskapsplan, hantering av störningssituationer

Uppgifter och mål för hantering av störningssituationer

Varje ansvarsområde ansvarar i störningssituationer och under undantagsförhållanden för sina uppgifter under normala förhållanden. Uppgifterna har preciserats för att motsvara kraven i krissituationer. Med beredskap avses sådana planerings- och ledningsåtgärder med vilka ansvarsområdets olika funktioner kan skötas så bra som möjligt i olika störnings- och krissituationer.

Ansvarsområdena bedömer hurdan inverkan störningssituationerna under normala tider och undantagsförhållandena har på skötseln av uppgifterna, fastställer vilka uppgifter under normala förhållanden som är nödvändiga och deras prioritetsordning. Enligt ansvarsområde kartläggs också behov och omfattning av särskilda arrangemang i störningssituationer och under undantagsförhållanden.

Stadsdirektören inrättar vid behov en ledningscentral genom stadsdirektörens tjänsteinnehavarbeslut.

Ledningssystem

I störningssituationen ligger ledningsansvaret först vanligtvis hos den myndighet som uppgiften bäst lämpar sig för, till exempel vid olyckor räddningsverket och i fall av brott polisen. När den akuta situationen är förbi men störningen pågår fortfarande övergår ansvaret oftast till kommunen.

Arrangemang för att larma och informera kommunkoncernens ledning och nyckelpersoner

Ledningsgrupp och ordförande i störningssituation

Ordförande för ledningsgruppen i störningssituationen är stadsdirektören och vice ordförande direktören för stadskanslicentralen. Om både stadsdirektören och direktören för stadskanslicentralen är borta, väljer stadens ledningsgrupp ordförande bland gruppen.

Ledningsgruppen består i första hand av stadsdirektörer. Ersättarna för ledamöterna i ledningsgruppen är ersättare enligt tjänsteordningen eller andra personer som stadsdirektören förordnat. Genom ordförandens beslut kan ledningsgruppen utvidgas med stadens andra tjänsteinnehavare eller anställda.

Till ledningsgruppen kan kallas sakkunniga från olika samarbetsmyndigheter och inom industri och affärsliv för att höras.

Beslutsföret

Ledningsgruppen i störningssituationer är beslutsför när stadsdirektören och en av ledamöterna är närvarande. Om stadsdirektören är förhindrad, är ledningsgruppen beslutsför när tre av ledamöterna i stadens ledningsgrupp är närvarande.

Larm – varifrån kommer det?

Ledningsgruppen i störningssituationer kan sammankallas på flera olika sätt och på vilken tid på dygnet som helst:

- En ledamot i ledningsgruppen får veta om eller bevitnar själv en händelse som kan ha omfattande

(störande) konsekvenser

- Larmet kommer från räddningsverket eller polisen
- Stadsdirektören, en ledamot i ledningsgruppen eller en anställd hos staden larmar eller larmtröskeln överskrids genom att en kommuninvånare meddelar om en avvikande händelse.

Hur larmet ges till ledningsgruppen

Man kan ge larm till ledningsgruppen bland annat med olika kommunikationsmedel (per textmeddelande, genom att ringa, per WhatsApp-meddelande) eller personligen till exempel från en ledamot i ledningsgruppen till en annan eller till exempel genom bud. Utgångspunkten är att larmet ges till hela ledningsgruppen.

Beroende på hur allvarlig situationen är kan ledningsgruppen minskas när man får veta mer om situationen och hålla ett möte med endast de ledamöter som omedelbart behövs för att hantera situationen.

Räddningsverkets larmgrupper

Räddningsverket upprätthåller larmgrupper för kommunernas ledningsgrupper. Organisationerna kan meddela sin egen personal via räddningsverkets lägescentral till exempel i sådana störningssituationer där räddningsverket inte meddelar intressentgrupperna och som inte är räddningsverksamhet. Begäran om larm skickas till Räddningsverket i Östra Nylands lägescentral (IU TIKE). Ledningsgruppen tar emot larmet antingen via SecApp-applikationen eller per textmeddelande.

Informering av förtroendevalda

Presidiet och stadsstyrelsen informeras om olika störningssituationer så snabbt som möjligt. De ledande förtroendevalda ska ha en rätt och aktuell lägesbild. Den myndighet som svarar för kommunikationen i störningssituationen svarar också informeringen av de förtroendevalda. De förtroendevalda informeras i regel på samma sätt som vanliga medborgare, när situationen så kräver får nämndernas ordförande information som de ska förmedla vidare.

Den allmänna principen är övervägande enligt situationen: endast bekräftade enhetliga fakta ges ut via olika kanaler. Man försöker skicka officiella meddelanden även till stadsfullmäktigeledamöterna.

Ledningsplatser

Beroende på typen och omfattningen av störningssituationen används i första hand normala lokaler som används dagligen. Ledningscentralen används som ledningsplats när man behöver reservkraft. Om det inte är möjligt att använda ledningscentralen, används någon annan lokal som uppfyller kriterierna.

När användningen av ledningslokaler planeras, ska man beakta bland annat eventuellt behov av reservkraft i störningssituationer som gäller den elektroniska infrastrukturen samt tillgång på övriga tekniska verksamhetsförutsättningar, till exempel kommunikationsmedel och medel för att illustrera lägesuppgifter.

Ledning och lägesuppfattning

Personerna som jobbar i ledningscentralen har som uppgift att trygga kommunens handlingsförmåga och leda olika verksamheterna. Den viktigaste uppgiften är att förebygga att ledningen förlamas och hålla lägesbilden à jour utan avbrott. I ledningscentralen samlas lägesuppgifter med vilka man håller lägesbilden à

jour.

Vid storolyckor och under undantagsförhållanden förordnar räddningsväsendet vid behov om operativ beredskap (räddningsväsendet ger order och anvisningar om vad ledningsgruppen ska verkställa).

Ledningscentralen är i kontakt med räddningsverkets ledningscentral och övriga myndigheter.

Ledningscentralens personal agerar i den omfattning som situationen kräver. I störningssituationer fattar stadsdirektören beslut om verksamhetens omfattning och personal.

Grundläggande riktlinjer för kommunikation och informering

Krisen ökar människornas och massmediernas informationsbehov samt tryck och förväntningar på kommunikation. Krissituationen kräver effektiverad ledning och kommunikation. Enhetlig, öppen, snabb kommunikation via många kanaler förstärker invånarnas förtroende för stadens handlingsförmåga även under avvikande förhållanden.

I störningssituationer används normala kommunikationssätt och kommunikationsnätverk. Vid behov ersätts datanäten med telefoner och när även telefoner saknas, används andra kommunikationssätt som situationen kräver såsom stencil, meddelanden på väggar, flygblad, högtalarbilar, informationsställ, bud, frivilligorganisationer osv.

För att man ska lyckas med informeringen krävs systematik och tydlig ansvarsfördelning. Utgångspunkten för kommunikationen i störningssituationer och under undantagsförhållanden är kommunens kommunikationsplan och -organisation under normala tider.

Principen för kommunikationen är:

- Totalansvaret för kommunikationen ligger hos myndigheten med ledningsansvar (räddnings-, försvars- och polismyndigheten)
- Vid mindre problem under normala förhållanden (till exempel vid rörbrott) sköts Lovisa stads kommunikation på normalt sätt. Stadens kommunikationsteam koordinerar och ger anvisningar om kommunikationen under ledning av den kommunikations- och marknadsföringssakkunniga. Ansvaret för kommunikationen är fördelat. Sektordirektören ansvarar för kommunikationen inom sin egen sektor.
- I större störningssituationer (till exempel vid större vattenkris) samarbetar myndigheterna, stadens sektorer och enheter tätare och effektiverar samarbetet och ledningen. I störningssituationer informerar sektorerna inte på egen hand, utan ansvaret för extern kommunikation ligger hos stadens ledningsgrupp. Kommunikationen leds av stadsdirektören, och kommunikationsteamet ansvarar för planeringen och genomförandet av kommunikationen med hjälp av kriskommunikationsgruppen.
- Under undantagsförhållanden (beredskapslag 29.12.2011/1152) kan kommunikationen enligt beredskapslagen centraliseras även nationellt då kommunikationen styrs av statsrådets kansli och statens kommunikationscentral. De kan förplikta kommunerna att i sin kommunikation publicera meddelanden med visst innehåll eller på motsvarande sätt förbjuda publiceringen av meddelanden med visst innehåll. Inom staden ligger kommunikationsansvaret hos stadsdirektören eller ledningsgruppen i störningssituationer där kommunikationsteamet ansvarar för kommunikationen med hjälp av kriskommunikationsgruppen.

Ansvar och uppgifter i hantering av störningssituation

Tydlig ansvarsfördelning och tydligt kommunikationssamarbete mellan myndigheterna är ytterst viktiga i krissituationer. Motstridig kommunikation ökar oroligheten och försvagar invånarnas förtroende för myndigheternas förmåga att lösa problem.

Räddningsverkets stöd i hantering av störningssituation

Räddningsverket stöder staden i olika situationer beroende på hur allvarliga och hurdana händelserna är. Räddningsverket kan hjälpa att hantera störningssituationen med sina egna resurser. På Lovisa område tillhandahåller räddningsverket prehospitalet akutsjukvård (från och med 1.1.2023) under välfärdsområdet. Räddningsmyndigheten har ansvaret för den allmänna ledningen vid allvarliga olyckor och hot om dem så länge som de förutsätter räddningsåtgärder som verksamhetsutövaren eller ägaren på egen hand inte kan genomföra.

Med räddningsverksamhet avses brådskande åtgärder i syfte att rädda och skydda människor, egendom och miljön när en olycka inträffar eller hotar samt att begränsa de skador som olyckan medför och lindra olyckans följder.

Räddningsverket har en lägescentral som har jour dygnet runt. Till lägescentralens uppgifter hör att hålla säkerhetslägesbilden à jour och ge stöd åt räddningsledaren. Under normala förhållanden är lägescentralen räddningsverkets växel.

Räddningsverksamhet, befolkningsskydd och samarbete med räddningsverket

Vid olyckor sköter räddningsverket de uppgifter som ligger på räddningsverkets ansvar och hjälper enligt sin kapacitet i sådana situationer som långsamt utvecklas och som staden behöver hjälp med. Evakuering hör till räddningsverket, och vid evakuering stöder kommunen å sin sida räddningsverket med sina resurser.

Om skyddsrum används i annat syfte än skyddsrum, måste man kunna ta dem i bruk inom 72 timmar. Man måste kunna ta redskap och anordningar som är avsedda för befolkningsskydd i bruk inom samma tid.

Lokalservicen inom centralen för näringsliv och infrastruktur ansvarar för skicket hos skyddsrummen i sina egna byggnader och ibruktagandet av skyddsrummen. När det har förordnats om att ta i bruk effektiviserad verksamhet eller beredskapstillstånd som gäller befolkningsskyddet, ska skyddsrummen tas i bruk omedelbart, senast dock inom 72 timmar från att det ovannämnda förordnandet getts. Förordnandet om effektiviserad verksamhet ges via massmedierna, och de lokala befolkningsskyddsmyndigheterna ser till att det följs.

Samordning av verksamhet

Kommunikation och samarbete: samkommuner och andra regionala aktörer

Lovisa stad hör från och med 1.1.2023 till Östra Nylands välfärdsområde som ansvarar för både räddningsverksamhet och sjukvård. Inom välfärdsområdet samarbetar Lovisa stad med de viktigaste grannarna, och därtill är Lovisa en del av Nyland och Nylands förbund. Man upprätthåller och utvecklar kontinuerligt kontakter till grannkommunerna.

Den mest kritiska aktören inom näringslivet på Lovisa område är Fortum (och kärnkraftverket underställt

Beredskapsplan: ALLMÄN DEL

bolaget). Kommunikationen mellan staden och Fortum är kontinuerlig och öppen.

Kommunikation och samarbete: medier

Ledningsgruppen fattar beslut om kommunikationens enhetliga innehåll och kanaler tillsammans med stadens kommunikationsteam. Kommunikationsteamet svarar för praktisk kommunikation till medierna. Mediernas kontaktuppgifter och -personer hålls à jour för att säkerställa hanteringen av störningssituationer.

Kommunikation och samarbete: statens lokal-, regional- och centralförvaltning

Lovisa stad samarbetar öppet med statsförvaltningen, Regionförvaltningsverket, NTM-centralen och de övriga aktörerna och utvecklar kontinuerligt samarbetet.

Kommunikation och samarbete: försvarsmakten

Lovisa stad skyddas i första hand av Kustbrigaden, och stadens kontakter till brigaden och försvarsmakten överhuvudtaget är fungerande, kontinuerliga och omfattande. VAP-reserveringarna hålls à jour.

Kommunikation och samarbete: organisationer, kyrkor och andra religionssamfund

Staden upprätthåller samtalskontakt med organisationerna, kyrkan och de andra aktörerna inom tredje sektorn. Genom kontakten säkerställs hjälp från de ovannämnda för att hantera störningssituationer. Exempel på verksamheten är bland annat utdelning av mat, utdelning av hushållsvatten, trafikdirigering, sök efter försvunna, biträdande åtgärder vid evakuering.

Beredskapsplan för undantagsförhållanden, förberedelser inför undantagsförhållanden

För undantagsförhållanden upprättas inte en separat beredskapsplan, utan man agerar utgående från beredskapsplanen för störningssituationer enligt statsförvaltningens förordnande och de rådande förhållanden samt verksamhetsbegränsningarna.

Beredskapsutbildning och -övningar

I Lovisa övas regelbundet för störningssituationer: cirka vartannat år ordnas en större gemensam övning med olika myndigheter. Också mindre övningar ordnas årligen. Personalen utbildas i beredskapsfrågor (som gäller till exempel kriskommunikation och lägesbild). Beredskapskunskaper utvecklas vid sidan om den dagliga verksamheten.

Hur undantagsförhållanden påverkar kommunens verksamhet och verksamhetsbetingelser

Under undantagsförhållanden fastställs ledningsförhållandena och -organisationen om de avviker från situationen under normala tider.

Beredskapslagen kan tillämpas vid storolycka, ekonomisk kris, krigshot och krigstillstånd mellan främmande stater samt vid krigshot och krigstillstånd som riktar sig mot Finland. Under dessa undantagsförhållanden kan statsrådet ges fullmakt att utöva befogenheter i enlighet med beredskapslagen. Bestämmelserna som gäller befogenheter kan tillämpas endast under undantagsförhållanden. Verksamheten inleds genom statsrådets förordning.

Bedömning av risker under undantagsförhållanden

Undantagsförhållanden

Undantagsförhållandena har definierats i beredskapslagen enligt fem kategorier. Förberedelser inför de undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen hör till de statliga och kommunala myndigheternas förpliktelser.

- Krig, ett mot Finland riktat väpnat angrepp och förhållandena omedelbart efter krig
- Krigshot, en mot Finland riktad allvarlig kränkning av territorium, krigshot mot vårt land
- Krig, krigshot eller ett allvarligt spänningstillstånd mellan främmande stater, internationella händelser som orsakar allvarlig fara för den nationella existensen och välfärden
- Ekonomisk kris, allvarligt hot på grund av internationella förhållanden mot befolkningens försörjning eller mot landets näringsliv
- Storolycka, en storolycka med synnerligen allvarliga följder, till exempel kärnkraftsolycka
- Pandemi

Under undantagsförhållanden kan även antas att störningar under normala förhållanden kan förekomma i varierande grad.

Kommunens förvaltning under undantagsförhållanden

Stadsstyrelsen leder staden tillsammans med stadsdirektören även under undantagsförhållanden, vid behov

genom de rättigheter att fatta särskilda beslut som beredskapslagen beviljar stadsdirektören.

Beredskapsarrangemang och ansvar för beredskap

Personal

För att inrätta en befolkningsskyddsorganisation för undantagsförhållanden upprätthåller enheten för beredskapsarbete vid Räddningsverket i Östra Nyland ett personregister i enlighet med ansvarsområdenas förslag. Man ansöker om befrielse från militärtjänsten från försvarsförvaltningen för de personer som hör till befolkningsskyddsorganisationen.

Material

De myndigheter och inrättningar som utövar serviceproduktion ska under undantagsförhållanden se till att de har sådana lager av till exempel bränsle och smörjmedel, mediciner och råvaror att man kan fortsätta med serviceproduktionen med full kapacitet i ett halvt år utan påfyllning från något annat håll. Den absoluta minimigränsen för upplagringen är tre månaders behov.

Tillsammans med det regionala räddningsverket håller man enligt sektor à jour uppgifter om det material som anskaffats för befolkningsskyddsorganisationen eller som kan anskaffas från något annat håll samt om upplagring och underhåll av materialet. För bokföringen antecknas materialet och materielen som redan anskaffats för sektorn samt kan anskaffas från något annat håll.

För undantagsförhållanden ska särskilt anskaffas sådant material som behövs undan normala förhållanden, som nödvändigtvis behövs med tanke på sektorns uppgifter och som det är svårt eller omöjligt att trygga tillgång på under undantagsförhållanden. På så sätt förhindrar man att resurser slösas på grund av förbrukningsdatumerna för produkter gått ut. Sektorn svarar självständigt för anskaffnings- och underhållskostnaderna av materialet. Planen för att fylla på lagret av befolkningsskyddsmaterial upprättas i samarbete med enheten för beredskapsarbete.

Målet med materialanskaffningarna enligt sektor är att uppnå sådan materiell beredskap som gör det möjligt att effektivt inleda och upprätthålla verksamheten. Detta omfattar förberedelser bland annat för elavbrott samt tryggnad av tillgång på rent vatten.

Staden har till sitt förfogande flyttbara vattencisterner och reservkraftanordningar. Stadens ledning och sektorer har Virve-telefoner.

Kommunikation och datatrafik

I samband med beredskapsplaneringen redogörs vilka kommunikations- och dataförbindelser som tryggas för undantagsförhållanden. Dessutom nämns i planen de personer som svarar för sektorns kommunikations- och datatrafikberedskap och upprätthållande av sektorn, reservsystem samt eventuella samarbetsavtal med andra myndigheter, inrättningar eller företag.

Ansvar för att reservera byggnader

Räddningsverket i Östra Nyland för tillsammans med sektorerna en statistik över offentliga byggnader och lokaler på kommunens område som lämpar sig och är reserverade för undantagsförhållanden.

När man planerar användningen av lokalerna ska man beakta byggnadsspecifika skyddsmöjligheter.

Lokalerna som hör till kommunens egen myndighet eller inrättning används under undantagsförhållanden i

Beredskapsplan: ALLMÄN DEL

regel av kommunen om inget annat har meddelats (till exempel reservering för Försvarsmakten). Man ska i första hand komma överens om användningen av lokalerna som hör till andra myndigheter och inrättningar med inbördes förhandlingar.

Man ska lämna in förslag om användning av sådana byggnader som ägs av utomstående parter till enheten för beredskapsarbete. Beslut om användningen fattas av den statliga myndigheten tillsammans med försvarsförvaltningen då även militära synpunkter blir uppmärksammade.

Ansvar för att reservera fordon och arbetsmaskiner

Under undantagsförhållanden behövs transportmateriel i omfattande grad. Transporter utförs med stadens egen materiel och avtalspartnernas materiel. I beredskapsplaneringen enligt sektor bedöms behovet av fordon under undantagsförhållanden. Av uppgifterna skrivs en sammanfattning av vilken det framgår sektorns egna fordon, materiel som man kan få av en annan part (till exempel genom samarbetsavtal) samt behovet av fordon under undantagsförhållanden.

Befolkningsskyddsuppgifter och befolkningsskyddsorganisation

Befolkningsskyddsorganisationen som inrättas först under allvarliga undantagsförhållanden består av:

- ledningsgruppen och annan personal i ledningscentralen som ledningsgruppen behöver
- kommunens formationer för röjnings- och bygguppgifter samt för räddnings-, underhålls- och förstahjälpssuppgifter.

Formationerna motsvarar 120 § i den gällande beredskapslagen, och utförandet av de uppgifter som avses i paragrafen ska beaktas på något sätt i planeringen.

De ovannämnda formationerna baserar sig på uppgifterna och sammansättningarna under normala förhållanden. Befolkningsskyddsformationerna leds av formationernas ledare och ledningsorgan direkt underställda ledningscentralen. På omfattande katastrof- och olycksområden delegeras ledningsansvaret vid behov till separata ledningsorgan som också är underställda kommunens ledningscentral.

Personalen som hör till befolkningsskyddsorganisationen har befriats från militärtjänsten genom VAP-ansökan till försvarsförvaltningen.

Centralernas direktörer har som uppgift att leda och organisera uppgifterna i enlighet med beredskapsplanen för centralen i fråga.

Ansvar för beredskapsplanering och ansvarspersoner för beredskapsplanering inom kommunkoncernen

Beredskapsplaneringen och förberedelserna genomförs inom ramen för den normala verksamheten så att hanteringen av störningssituationer baserar sig till stor del på verksamheten under normala förhållanden. Planeringsansvaren har fastställts enligt de normala förhållandena.

Även de bolagiserade kommunala verksamheterna (till exempel Lovisa fastighetservice) beaktas i beredskapsplaneringen på samma sätt som den övriga verksamheten. Skyldigheten att vidta förberedelser beaktas i köpta tjänster och i avtalsbaserad serviceproduktion.

Räddningsverkets stöd i beredskapsplanering

Enligt räddningslagen har räddningsverken som uppgift att stödja och koordinera beredskapsplaneringen i kommunerna såsom räddningsverket har överenskommit med kommunerna på sitt område.

Räddningsverket i Östra Nyland stödjer beredskapsarbetet och beredskapsplaneringen i kommunerna på sitt område i enlighet med det gällande servicenivåbeslutet. Ansvar för beredskapsarbetet och beredskapsplaneringen ligger dock hos själva kommunen. Dessutom samarbetar räddningsverket med de övriga myndigheterna, företagen och aktörerna på sitt område.

Bilagor till planen

Bilagorna 2-10 är icke offentliga (offentlighetslagen 621/1999 § 24)

1. Regional riskbedömning för Nyland 2018 (på finska)

Dokumentet kan läsas på nätadressen

<https://intermin.fi/documents/1410869/12562948/Uusimaa.pdf/666644ba-f4d7-6703-9997-752720017fc1/Uusimaa.pdf>

2. Grundtrygghetscentralens beredskapsplan, icke offentlig (upphör 31.12.2022)
3. Beredskapsplan för centralen för bildning och välfärd, icke offentlig
4. Beredskapsplan för näringslivs- och infrastrukturcentralen, icke offentlig
5. Anvisning för kriskommunikation, icke offentlig
6. Dataförvaltningens beredskapsplan, icke offentlig
7. Vattenaffärsverkets beredskapsplan, icke offentlig
8. Ledningscentralens arbetsordning, icke offentlig
9. Anvisning för att slå larm, icke offentlig
10. Kontaktinformation, icke offentlig